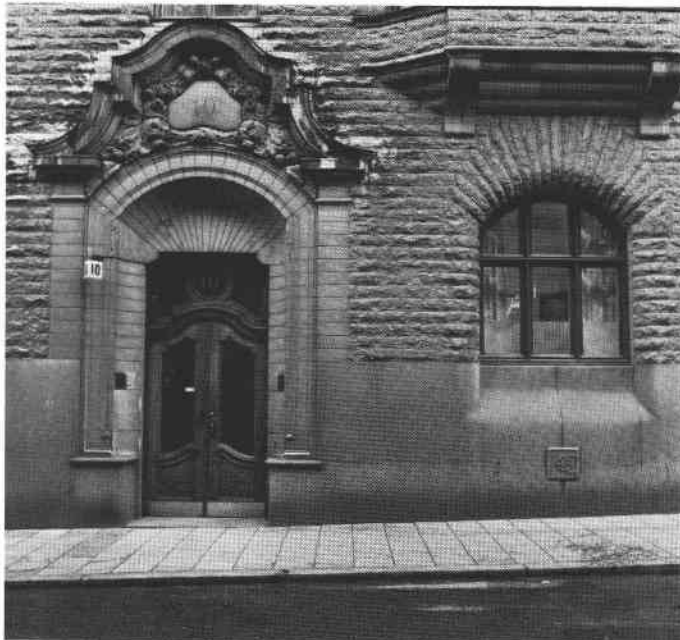
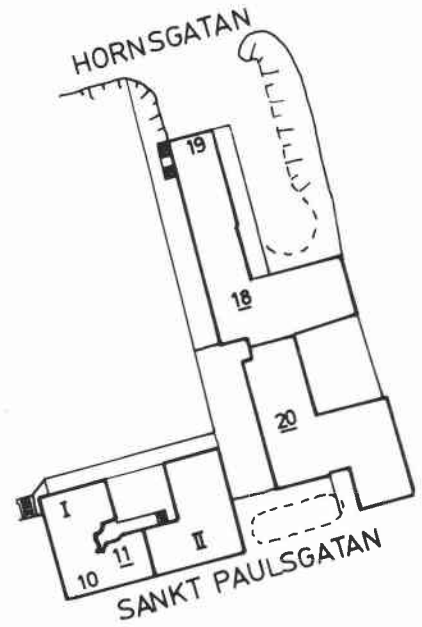

Saturnus 11, detalj av tak

SATURNUS (STA MARIA)

Saturnus 11

Saturnus 18, 20, Kommunförbundets entré-hall

Entré till pastorsexpeditionen

En del av Ragvaldsgatan har blivit gångstråk

Saturnus 11

S:t Paulsgatan 10 och 8

Kyrksal, pastorsexpedition och bostadsfastighet Byggnadsår (hus I) 1900-02, arkitekt A Anderberg, byggherre Maria Magdalena församling, byggmästare C A Olsson. 1937 hiss. Byggnadsår (hus II) 1940, arkitekt A Peterson och A Schmalensee, byggherre Maria Magdalena församling, byggmästare N Nessen.

Gathus I (hörnhaus), 4 vån. Gatufasad: gul slätputs, bv, vån 1 tr och dekorativa detaljer i grå sandsten. Spröjsade överfönster. Gårdsfasad: gul puts. Tak av svart plåt och koppar.

Entré (10): ursprunglig glasad port, golv och trappor av kalksten. Väggarna helt klädda med panel med fyllningar i brun träådring. Tak med gördelbågar och kryssvalv. Mellandörrar med glasrutor och fyllningar. Trapphus: väggar med hög fyllningspanel, skulpterade konsoiler vid trappöppningen, fyllningsdörrar och spröjsade dagerfönster. Hiss.

Besökta lokaler:

Kyrksalen i bv har linoleumgolv, hög panel marmorerad i rött och grågrönt. Kryssvälvt tak buret av fyrkantiga pelare. Takarmatur med bladformer i gulmetall. Enkelt altarbord i trä med baldakin. Predikstolen gråmarmorerad med förgyllda vinrankor. Fönstren blyspröjsade med svagt färgade glas samt ett fönster med glasmålerier i blått och grönt med stiliserade växtmotiv.

Entréhallen utanför kyrksalen har paneltak målat i "1600-talsstil" med bladornament samt två bilder med stadsmotiv signerade "Gotte. Lundquist Sthlm 1941". Mellandörrar med flerfärgade blyspröjsade glasrutor. Bostadslägenhet om 5 rum och kök bevarar ursprunglig plan och inredning såsom fyllningsdörrar, fönsterpaneler, tak med stuckdekor i fyrpassform och profilerade lister. Serveringsgång med höga skåp. I salen öppen spis i tegel och puts. Kakelugnarna utrivna men finns enligt utsago kvar i övriga lägenheter. Kök delvis modernt. Centralvärme. Bad.

Gathus II (hörnhaus), 5 vån + vindsvån. Gatufasad: grågul terrasitputs. Rundade balkonger. Gårdsfasad: grågul terrasitputs. Plåttak.

Entré: stor entréhall till hörsalen, kraftiga kolonner, blyinfattade fönster.

Besökt lokal: hörsalen i bottenvåningen har golv av linoleum, väggar med brunådrad bröstpanel, vit puts och i övre delen akustikplattor. Takarmatur av gulmetall med flera glaskupor i rad. Fondväggen har målning av Mariaberget sett från Karl Johans torg målad av Gotte. Lundquist 1945. På väggarna porträtt av tidigare kyrkoherdar i församlingen alltifrån 1600-talet.

Lägenhetsstorlekar och lokaler (hus I) 1902: i bv pastorsexpedition och vaktmästarbostad, kyrksal i norra delen. Vån 1 tr 8 rum, jungfrukammare och kök, bad och wc. Övriga våningar 5 resp 7 rum och kök, bad. Gjutjärnskonstruktioner i kyrksalen.

Lägenhetsstorlekar och lokaler (hus II) 1940: i bv församlingslokaler och stor hörsal i norra delen. I övriga våningar bostadslägenheter om 1-4 rum och kök. Centralvärme.

Gård: asfalterad, delvis överbyggd, stenplattor.

Saturnus 18,20

Hornsgatan 13-19, S:t Paulsgatan 6

Kontorsfastighet "Kommunförbundet"

Byggnadsår I (delen mot Hornsgatan) 1958-69, arkitekt A von Schmalensee, byggherre Svenska Stadsförbundet, byggmästare Svenska Vägaktiebolaget. Byggnadsår II (vid S:t Paulsgatan) 1964-68, arkitekt LBF genom M Forssell, byggherre Svenska kommunförbundet, byggmästare E Grundmark.

Gathus I, 3-8 vån. Fasader: vit marmor och gul slätputs. Koppertak.

Gathus II, 5-7 vån. Fasader: gul och grå puts. Brunt plåttak.

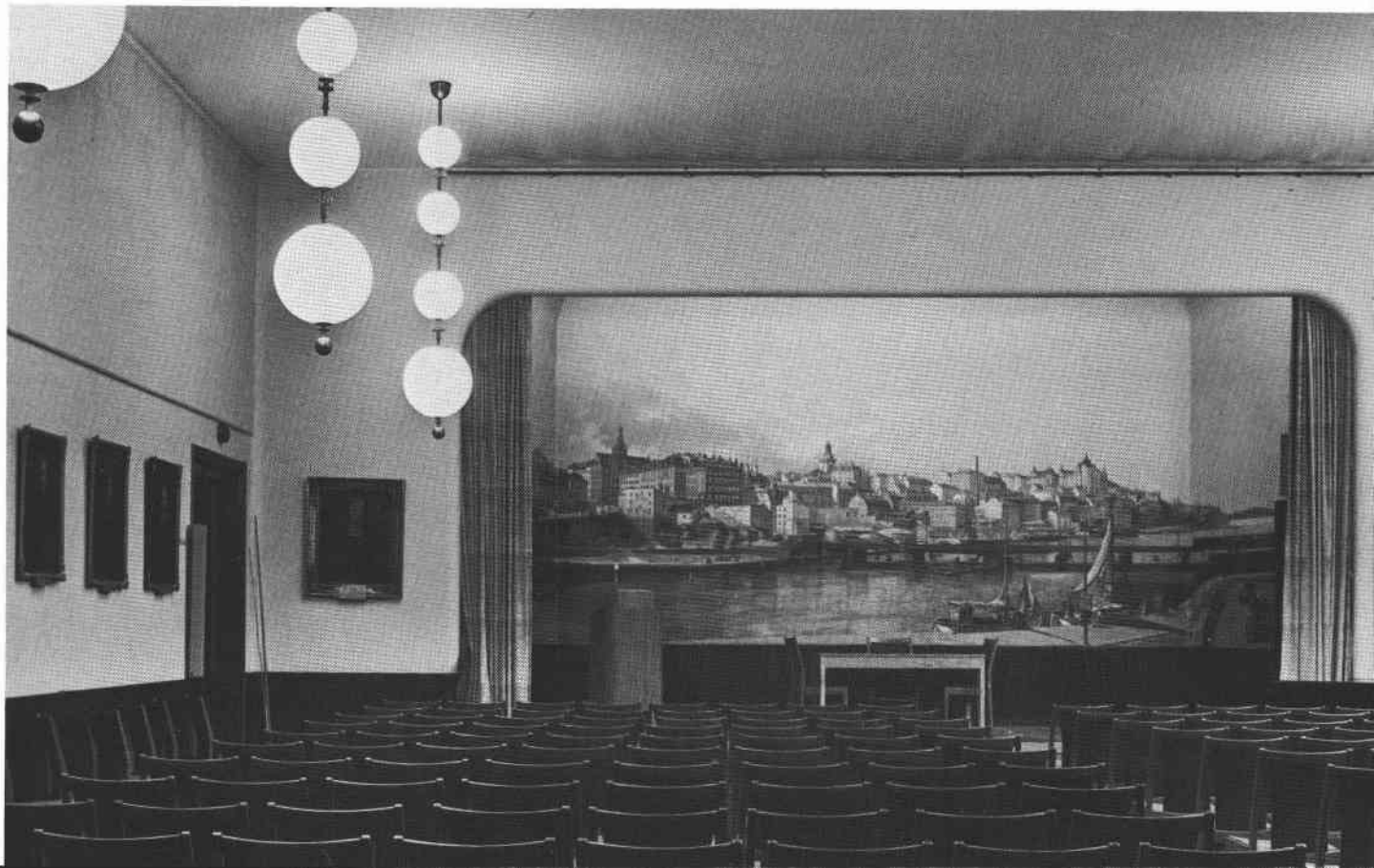
Entré (13-19): gemensam huvudentré för båda husen. Vit-grått golv av konststen, gulmarmorade väggar. Fondvägg med putsrelief signerad Nils Gehlin 1963.

Enligt nybyggnadsritningar: hus I kontorsinredning med smårum längs korridor. Hus II i de nedre vån utställningslokaler och stora kontorslandskap, i de övre vån mindre rum längs korridorer.

Gård: plantering framför entrén mot Hornsgatan samt en underbyggd gård med plantering i lådor.

Saturnus 11, hörsal i hus II. Fondmålning av Gotte Lundquist 1945

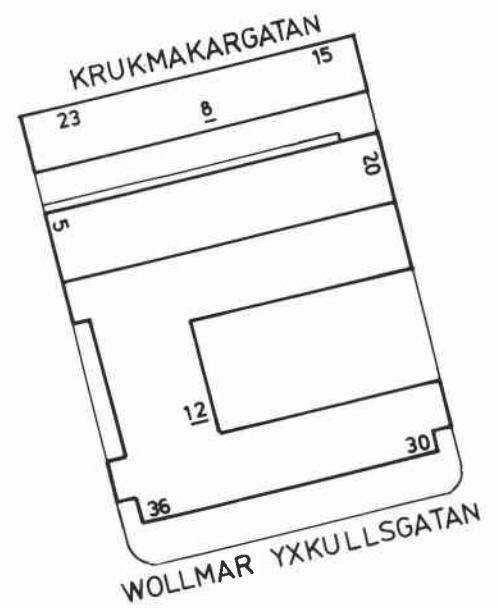

St Paulsgatan västerut. Strax t.v. syns van der Nootska palatset. Foto: Bruno Ehrns 1977

SKJUTSGOSSEN

Skjutsgossen 8

Krukmakargatan 15-23, Torkel Knutssonsgatan 18,
Rosenlundsgatan 3

F d industrialanläggning (Collijns konfektionsfabrik),
numera kontorshus "Nils Johan-huset"

Byggnadsår 1942-44, arkitekt N G:son Friberg och E Har-
werman, byggherre AB Gunnar Collijn, byggmästare N Nes-
sen. 1958 inredning av kontorslokaler i vån 3 och 5 tr.

Gathus, 6 vån. Fasader: rödbrunt tegel. Spröjsade fönst-
ter. Svart plåttak.

Gård: körinfarter till gården, avsedd för varutranspor-
ter och parkering.

Skjutsgossen 12

Torkel Knutssonsgatan 20-22, Wollmar Yxkullsgatan 30-36,
Rosenlundsgatan 5-13

"Södra nämndhuset"

Kontorsfastighet med verkstäder, garage

Byggnadsår 1964-69, arkitekt AB Rasmusens Arkitektkon-
tor, byggherre Byggmästares i Stockholm gemensamma bygg-
nads AB (B.G.B), byggmästare F Ericsson.

Gathusen består av två 7-våninga huskroppar med mellan-
liggande del om 2 vån samt en del om 1 vån. Fasader:
på gavlarna vit marmor, i övrigt rödbrun och grå plåt,
sockel av svart granit eller cementplattor. Plant kop-
partak.

Entré (20): ljusgrått marmorgolv, väggar av polerad
gråmelerad marmor med mönster i mörkare sten, mellan-
dörrar av glas, i taket akustikplattor.

Lokalerna är till stor del uthyrda till Stockholms
kommun "Södra nämndhuset" med bl a socialnämnd, nykter-
hetsnämnd, bostadsförmedling och hemhjälpsverksamhet.
Dessutom ryms här flera butiker, post, systembutik,
bensinstation samt flera privata kontor och företag.

Gård: asfalterad, underbyggd, plantering i lådor. För-
gård mot Wollmar Yxkullsgatan med gräsplantering.

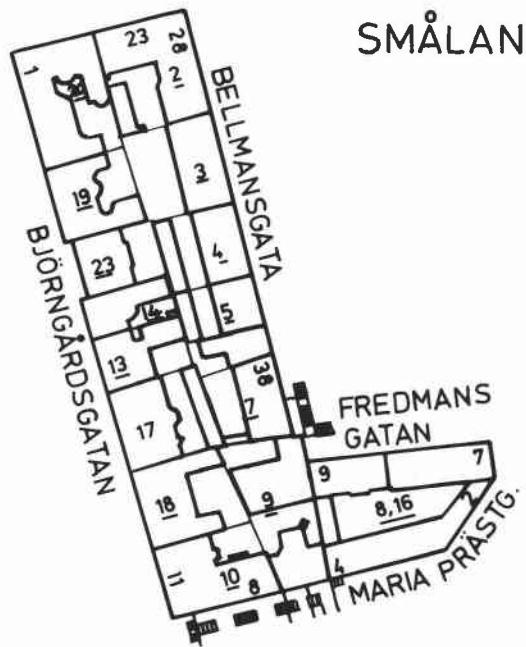

Bellmansgatan norrut, kv Småland t v

Foto: Bruno Ehrs 1977

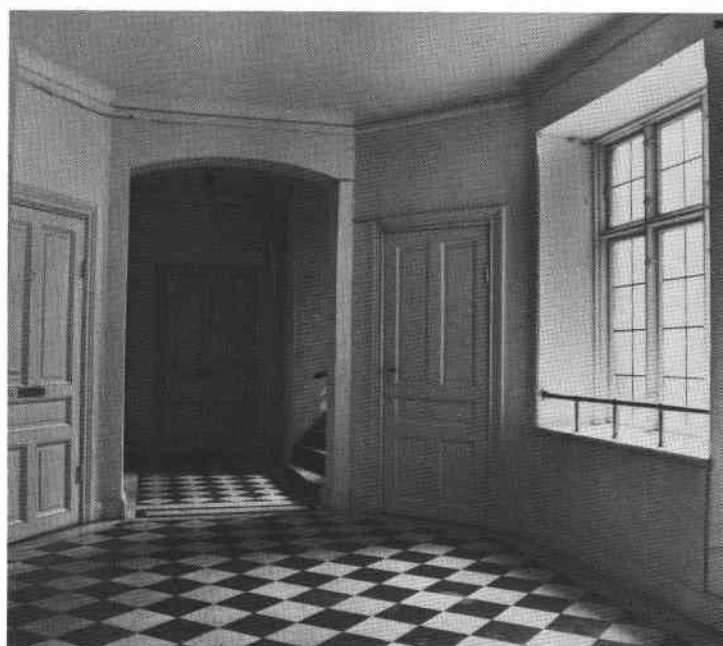
Bellmansgatan söderut, kv Småland t h
Foto: Bruno Ehres 1977

SMÅLAND

Småland 20

Småland 19, entré

Småland 5

Småland 9, hall i lägenhet
Foto: Göran Fredriksson 1976

Småland 2

S:t Paulsgatan 23, Bellmansgatan 28

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1881-82, osignerade ritningar, byggherre Bostadsföreningen Göta, byggmästare G Lodenius. 1935 fasadförenkling. 1951 centralvärme och några badrum.

Gathus (hörnhus), 4 vån. Gatufasad: grågul sprutputs samt gul rusticerad bv i slätputs. Gårdsfasad: gulgrå sprutputs. Brunt plåttak.

Entré (28): ursprunglig glasad port, mönsterlagt keramikgolv, släta enfärgade väggar, kälat tak. Trapphus: kalkstenstrappor, vilplansgolv av olikfärgade keramikplattor. Träädrade fyllningsdörrar.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom fyllningsdörrar, sockelpaneler eller fotlister samt fönsterbröst- och smygpaneler. Takrosetter. Kök moderniserat samt nya garderober. Espagnolettffönster. Bad, centralvärme.

Lägenhetsstorlekar 1882: 1-3 rum och kök.

Gård: asfalterad, ett litet träd. Envånig f d tvättstuga med grågul sprutputs och svart plåttak.

Småland 3

Bellmansgatan 30

Kontorsfastighet, ursprungligen med några bostadslägenheter

Byggnadsår 1945-47, arkitekt N E Eriksson, byggherre G Bernström, byggmästare O Engkvist AB. Enligt utsago skall äldre källare finnas under huset.

Gathus, 5 vån. Gatufasad: gulrosa tegel samt bv i bruna stengodsplattor. Gårdsfasad: gult tegel. Svart plåttak.

Interiör: kontorslokaler och lager.

Lokaldisposition 1947: två bostadslägenheter om 3 rum, kök och bad, i övrigt kontorslokaler.

Gård: cementerad.

Småland 4

Bellmansgatan 32

Bostadsfastighet

Byggnadsår för gathuset 1883-84, arkitekt C Cederström, byggherre och byggmästare J Johansson. Byggnadsår för gårdshuset 1908, arkitekt G W Nerman, byggherre och byggmästare G Widman. 1960 en mindre fasadändring. 1973 modernisering med bl a nya kök, bad eller dusch samt elvärme. Gårdshuset ändrades 1973 från bostadslägenheter till hantverkslokaler.

Gathus, 4 vån. Gatufasad: grågul slätputs med gulvita lister och fönsteromfattningar. Bv grågrön rusticerad. Gårdsfasad: gul puts. Rött plåttak.

Entré: ursprungliga glasade portar med gjutjärnsgaller. Körport med golv av konststensplattor, fältindelad och grönmarmorerad bröstpanel, marmorerade väggar med geometrisk bård. Trapphus: kalkstenstrappor, vilplan med golv av svarta och vita marmorplattor eller slipad cement. Fyllningsdörrar.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom sockelpaneler och fyllningsdörrar. Rund vit kakelugn med pastelldekor å fris och sims. Espagnolettfönster. Sänkta tak. Kök helt modernt. Dusch. Elvärme.

Gårdshus, 2 vån. Fasad: gul puts. Rött plåttak.

Lägenhetsstorlekar 1884: i gathuset fyra lägenheter om 1-2 rum och kök.

Gård: asfalterad, underbyggd. Plantering i lådor.

Småland 5

Bellmansgatan 34

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1884-85, osignerade ritningar, byggherre och byggmästare J Johansson. 1973 modernisering med bl a nya kök, bad eller dusch och elvärme samt förändring av gårdshuset från bostadslägenheter till hantverkslokaler.

Gathus, 4 vån. Gatufasad: rosa slätputs med grå rusticerad bv. Gårdsfasad: ljusgul slätputs. Rött plåttak.

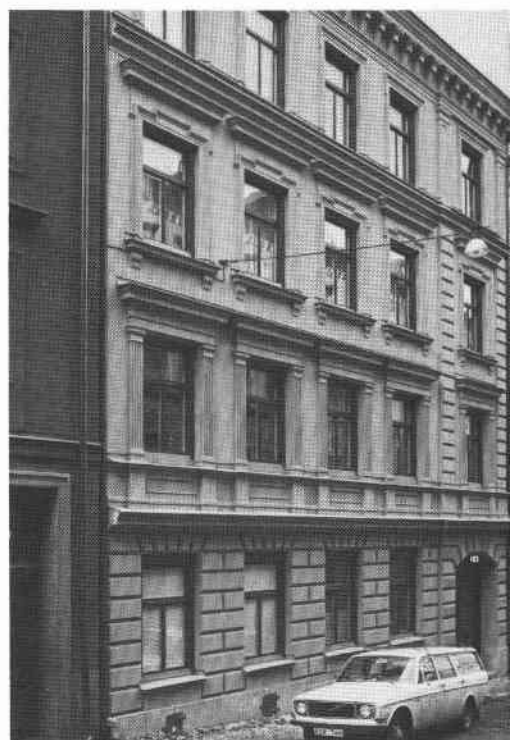
Entré: körport med golv av grågrön marmor, släta enfärgade väggar och kälrat tak. Trapphus: kalkstenstrappor. Vilplan med mönsterlagda keramikgolv, fyllningsdörrar samt släta enfärgade väggar och kälade tak.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom slipade brädgolv, sockelpaneler och fyllningsdörrar. Vit femkantig kakelugn med reliefdekor. Släta kälade tak. Kopplade fönster. Kök helt modernt. Dusch. Elvärme.

Gårdshus, 2 vån. Fasad: gul slätputs. Rött plåttak.

Lägenhetsstorlekar 1885: per plan två lägenheter om 1 resp 3 rum och kök.

Gård: asfalterad, plantering i krukor, sittbänkar.

Småland 6

Bellmansgatan 36

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1927, arkitekt N G Kjellberg & W Conradsson, byggherre Fastighetsföreningen Söder u p a, byggmästare P O Larsson.

Gathus, 4 vån. Gatufasad: roströd sprutputs, portalomfattning och sockel av grå granit. Gårdsfasad: gul sprutputs. Rött plåttak.

Entré: ursprunglig glasad port, grågrönt marmorgolv, släta enfärgade väggar, kälrat tak, glasade mellandörrar. Trapphus: vita marmortrappor, smidesräcke i trappmitten. Fyllningsdörrar. Hiss.

Lägenhetsstorlekar 1927: planritning saknas.

Gård: kalkstensplattor, småträäd.

Småland 7

Bellmansgatan 38

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1883-84, osignerade ritningar, byggherre C W Wikholm, byggmästare P J Berggren. 1973-75 renovering, nya kök och badrum.

Gathus, 3-4 vån. Gatufasad: ljusgul slätputs, bv grågul. Gårdsfasad: gulvit slätputs. Svart plåttak.

Entré och trapphus: ursprunglig glasad port, golv och trappor av kalksten. Nyinsatta dörrar med en fyllning och nya profilerade foder. Hiss.

Besökt lägenhet bevarar av ursprunglig inredning slipade brädgolv samt tre vita kakelugnar. Kök modernt. Bad. Elvärme.

Lägenhetsstorlekar 1884: 1 resp 2 rum och kök. I byggnadens södra del kvarstår äldre murverk.

Gård: asfalt, gräs och rabatter. I uthuset avses inredas bastu.

Småland 8,16 (f d 26)

Maria Prästgårdsgata 2 A, B, 4, Fredmansgatan 7, 9

Bostadsfastighet

Byggnadsår: båda tomterna 8 och 16 bebyggdes successivt under 1700- och 1800-talet med små bostadshus och uthus. Trokigen finns någon källare samt murrester kvar i de nuvarande husen. Även de nuvarande byggnaderna tillkom i etapper med hus I 1861, hus II såsom två byggnadskroppar 1863-64 och hus III 1877-78. Byggherre och byggmästare var hela tiden muraren Anders Henström. Arkitekt 1878 A W Bergström. 1886-88 smärre ombyggnader i alla husen, bl a några nya trapphus, påbyggnad av hus II med en våning, förändring av tvättstugan samt underbyggnad av gårdarna. 1929 centralvärme (rivning av samtliga kakelugnar), bad och wc samt uppdelning av lägenheter. 1946 fasadförändring. 1974 nya fönster, fasadrenovering; delvis invändig renovering.

Gathus I, 3 vån, II 4 vån + vindsvån och III 3 vån + vindsvån. Gatufasader: roströd sprutputs, grå sockel. Gårdsfasader: ljusgul sprutputs. Omålat plåttak.

Entré (2 A): körport med ursprungliga portar med gjutjärnsgaller, cementgolv, släta väggar och tak.

Entré (4): utvändigt trappa med sex steg. Golv av kalkstensplattor, branta gjutjärnstrappor med skulpterat räcke och kalkstenssteg. Fyllningsdörrar. Enfärgade väggar, kälat tak.

Besökta lägenheter bevarar snickeriinredning främst från 1800-talets slut såsom sockelpaneler och fyllningsdörrar, i några fall från 1928-30. Kälade tak med eller utan lister, takrosetter med bladreliefer i jugendstil. Kökens renoveringsgrad varierar, oftast finns ursprungliga skåp och någon marmorbänk. Samtliga har wc och centralvärme, några bad. Bad finns även i anslutning till tvättstugan i uthuset.

Mot Fredmansgatan finns även affärslokaler i bottenvåningen.

Lägenhetsstorlekar 1878-88: bostadslägenheter om 2-3 rum och kök.

Gård: asfalterad, delvis underbyggd. Under gården finns bitvis källarvalv av tegel resp gråsten.

Småland 9

Fredmansgatan 11, Maria Prästgårdsgata 6

Bostadsfastighet

Byggnadsår gårdshuset (II) 1887-88, osignerade ritningar, byggherre J F Brolin, byggmästare J N Friberg.

Från början var detta huvudbyggnaden med utsmyckad fasad och trädgårdsanläggning mot Prästgårdsgatan. 1902-03 byggdes gathuset (I), arkitekt C Malmström, byggherre och byggmästare G Friberg. Smärre invändiga förändringar har skett bl a wc samt förenkling av fasaderna.

Gathus (I), 3-4 vån. Gatufasad: grå slätputs, rödgul bv. Gårdsfasad: grå slätputs. Omålat plåttak.

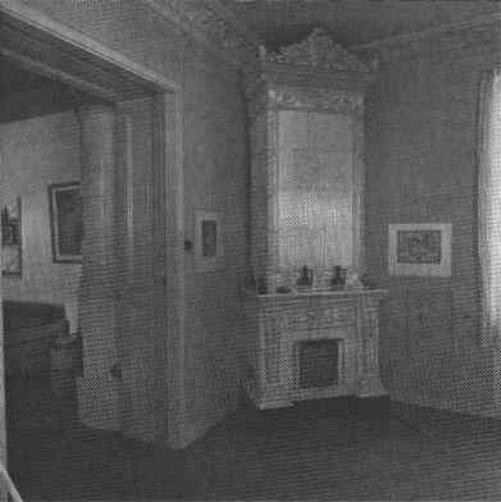
Entré: f d körport med cementerat golv, släta enfärgade väggar och tak, hörnlistor med knoppar. Trapphus (ingång från gården): svartvitrutigt marmorgolv med vit fris, väggar med målad geometrisk bård. Kalkstenstrappor. Fyllningsdörrar med råglasrutor. Takrosetter.

Besökta lägenheter bevarar i stort ursprunglig plan och inredning såsom slipade brädgolv, sockelpaneler, fönstersmyg- och bröstpaneler samt fyllningsdörrar. Profilerade taklistor och släta takrosetter. Runda vita kanelugnar med relieffriser och pastelldekor. I hallen skänkskåp och pärlspåntskåp. Kök delvis moderniserade, vedspis, plåtkåpa och något pärlspåntskåp finns kvar. Wc. Ej centralvärme eller bad/dusch. Köksstandard varierar i olika lägenheter.

Gårdshus (II), 4 vån. Fasader: grå slätputs. Omålat plåttak.

Entré: från Fredmansgatan körport med ursprungliga gladsade portar, bröstpanel med fyllningar och reliefblommor, taklistor med konsoler och takrosett. Trapphus: svartvitrutiga marmorgolv med kalkstensfris, bröstpanel med fyllningar, hörnlistor med knoppar. Kalkstenstrappor. Fyllningsdörrar med etsade glasrutor och panelomramning.

Besökta lägenheter bevarar i stort ursprunglig plan och inredning såsom sockelpaneler eller fotlister, fyllningsdörrar. Kälade tak med list, eller profilerade taklister samt skulpterade takrosetter. Kakelugnar med olika former av dekor. Skänkskåp i hallen. Köken moderniserade på 1950-talet eller senare. Wc. Ej centralvärme. Enstaka bad eller duschrum (egna installationer).

Lägenhetsstorlekar 1903: i gathuset tre lägenheter per plan om 1 resp 3 rum och kök; 1888 i gårdshuset två eller tre lägenheter per plan om 2-3 rum och kök.

Gård: asfaltered, underbyggd. Bakgården cementerad.

Småland 10

Maria Prästgårdsgata 8, Björngårdsgatan 11

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1928-29, arkitekt S Kjellberg, byggherre Fastighetsföreningen Småland, byggmästare K P Blom & Skånska Cementgjuteriet.

Gathus (hörnhaus), 4-5 vån + takvån. Gatufasad: grå slätputs. Spröjsade fönster med gröna snickerier. Gårdsfasad: grå slätputs. Svart plåttak.

Entré (8): ursprunglig glasad port, grågrönt marmorgolv, släta väggar och tak. Trapphus: golv och dekorativt svängda trappor av grågrön marmor, järnräcke. Välvda ljusöppningar på vilplanen. Fyllningsdörrar. Hiss med gallerdörr.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan. Fyllningsdörrar med profilerade foder. Släta väggar och tak. Kök modernt. Centralvärme, bad. Köksstandarden varierar i olika lägenheter.

Gård: cementerad i två plan med trappa.

Småland 13 (f d 21)

Björngårdsgatan 7

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1895-96, arkitekt E Boström, byggherre L J Nordenström, byggmästare B P Dahlbeck. 1974 successiv renovering med bl a nya kök, bad eller dusch, kopplade fönster och elvärme.

Gathus, 4 vån + sout vån. Gatufasad: röd sprutad f d spritputs med vita slätputsade fönsteromfattningar och lister, sockel av grårosa sandsten. Gårdsfasad: rött tegel. Rött plåttak.

Entré: ursprunglig glasad port, golv av svartvitrutig marmor, kalkstenstrappa, hög brunmålade bröstpanel med fyllningar. Väggarna marmorerade i gult, rött och grönt. Profilerad taklist med tandsnitt, skulpterad takrosett. Glasade mellandörrar. Trapphus: svartvitrutiga marmorgolv, kalkstenstrappor, svarvat träräcke i trappmitten. Fyllningsdörrar, några med glasrutor. Taklist med tandsnitt.

Besökta lägenheter bevarar ursprunglig plan och inredning såsom sockelpaneler, fönsterbröst- och smygpaneller samt fyllningsdörrar. Profilerade taklister med konsoler eller bladreliefer, takrosetter. Köken får helt ny inredning, bad eller dusch installeras.

Lägenhetsstorlekar 1896: 2-3 rum och kök.

Gård: asfalterad.

Småland 14 (f d 22)

Björngårdsgatan 5

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1888, osignerade ritningar, byggherre J Johansson, byggmästare J N Friborg. 1922 inredning av vinden.

Gathus, 4 vån + vindskupor. Gatufasad: grågul slätputs. Gårdsfasad: gul slätputs. Rött plåttak.

Entré: ursprunglig glasad port, svartvitrutigt marmorgolv, hörnlistor med knoppar, släta väggar, kälade tak samt takrosetter. Trapphus: kalkstenstrappor, väggar med målad mittelbandslist. Fyllningsdörrar.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom sockelpaneler och fyllningsdörrar. Kälade tak, takrosetter. Runda kakelugnar i vitt, grönt eller vitt med pastelldekor. Kök med plåtkåpa över spisen, några sekundära skåp. Wc. Ej centralvärme eller bad.

Lägenhetsstorlekar 1888: på varje plan vid gatan en lägenhet om 4 rum och kök, i gårdsflygeln en lägenhet om 2 rum och kök.

Gård: cementserad, underbyggd. Litet uthus i trä, f d torrtoaletter.

Småland 17

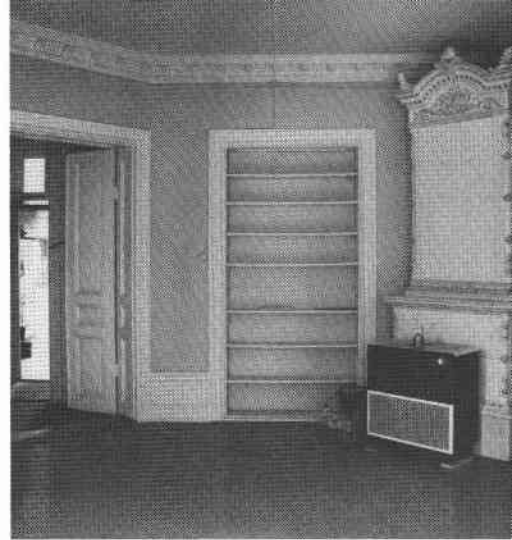
Björngårdsgatan 9 A

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1889-91, arkitekt E Lundroth, byggherre och byggmästare S Palmberg. Smärre invändiga förändringar har skett, bl a installerande av wc 1927 och centralvärme 1936.

Gathus, 4 vån + sout vån. Gatufasad: gul sprutputs, bv grå. Gårdsfasad: gul sprutputs. Svart plåttak.

Entré: ursprunglig glasad port, svartvitrutigt marmorgolv med vit fris, kalkstenstrappor med svarvat träräcke. Släta enfärgade väggar med två välvda nischer. Profilerade taklister med konsoler. Trapphus: kalkstens-trappor, svartvitrutiga marmorgolv, enfärgade väggar, profilerade taklister. Fyllningsdörrar, några med glasrutor.

Besökt lägenhet bevarar i stort ursprunglig plan och inredning såsom sockelpaneler, fönstersmyg- och bröstpaneler och fyllningsdörrar. Profilerade taklister med konsoler eller bladmönster samt takrosetter. Kakelugnar. Kök delvis moderniserat. Centralvärme och wc. Lösa innanfönster. Renoveringsgraden varierar i olika lägenheter.

Gårdshus, 1 vån. Fasad: gulgrå slätputs. Grönt plåttak.

Rymde ursprungligen bostäder, numera syateljé.

Lägenhetsstorlekar 1891: 4 resp 5 rum och kök.

Gård: asfalterad, underbyggd. Litet uthus av trä. Skjul för cyklar.

Småland 18

Björngårdsgatan 9 B

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1886, osignerade ritningar, byggherre och byggmästare K Blomdahl. Sammanslagning av lägenheter har skett vid olika tider.

Gathus, 4 vån + sout vån. Gatufasad: rosa slätputs. Gårdsfasad: gul sprutputs. Svart plåttak.

Entré och trapphus: ursprunglig port med fyllningar och glasrutor. Golv av keramiska plattor, kalkstenstrappor, fönster med dekorativ träspröjs. Grönmarmorerade fyllningsdörrar med glasrutor med etsad växtdekor. Profilerade taklister med bladmönster samt takrosetter med ursprunglig armatur.

Besökt lägenhet är sammanslagen av två 2:or och bevarar i huvudsak ursprunglig inredning såsom fyllningsdörrar, sockelpaneler, fönstersmyg- och bröstpaneler, brädgolv. Profilerade taklister, i något rum kälrat tak samt takrosetter. Runda kakelugnar helt i vitt eller med dekor i pastellrosa. Kök med plåtkåpa och pärlspåntinredning. Elvärme och bad (i de flesta lägenheter endast wc).

Lägenhetsstorlekar 1886: 2 resp 4 rum och kök.

Gård: cementerad, i östra tomtgränsen hög bergvägg och där ovanför hög brandmur.

Småland 19

Björngårdsgatan 1 B

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1902-06, arkitekt Dorph & Höög, byggherre Sofia Nilsson, byggmästare L Östlihn. Bad har installerats i några lägenheter.

Gathus, 3 vån + sout vån samt gårdsflygel. Gatufasad: gulgrå slätputs, bv sandsten. Kälrat taklist av trä. Gårdsfasad: gulgrå slätputs. Svart plåttak.

Entré: ursprunglig glasad port. Svartvitrutiga marmorgolv, trappa av kalksten, kälrat tak med smal profilerad list, glasade mellandörrar. Trapphus: kalkstenstrappor, träådrade fyllningsdörrar, blyspröjsade fönster med råglas samt takrosetter.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom fyllningsdörrar, sockelpaneler, fönstersmyg- och bröstpaneler. Kälade tak med tavellist, takrosetter, en flat vit kakelugn, en rund vit med blå blomstergir- langer och en rund vit med relieffriser. En korkmatta med korsstygnsmonster. Serveringskåp av pärlspånt. Kök med öppna hyllor, vedspis och gasspis samt liten rostfri diskbänk. Varmvind, wc.

Lägenhetsstorlekar 1906: 2 resp 3 rum och kök.

Gård: asfalterad, underbyggd.

Småland 20

Björngårdsgatan 1 A, S:t Paulsgatan 25

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1905-06, arkitekt Dorph & Höög, byggherre Sofia Nilsson, byggmästare L Östlihn. 1914 ändring av butiksfönster. 1938-39 centralvärme, hiss och bad.

Gathus (hörnhaus), 3 resp 4 vån + sout vån. Gatufasad: gul slätputs, bv grå natursten. Kälad taklist av trä. Gårdsfasad: gul sprutputs. Grönt plåttak.

Entré (25): ursprunglig glasad port. Svartvitrutigt marmorgolv, kalkstenstrappa, hög bröstpanel i grön och svart marmorimitation samt profilerad taklist. Trapphus: kalkstenstrappor, träådrade fyllningsdörrar, profilerade taklister. Blyspröjsade fönster med råglas. Hiss.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom fyllningsdörrar, i något bröstpanel, fönstersmyg- och bröstpaneler, profilerade taklister med blommonster eller käl, takrosetter. Kakelugnarna utrivna, i salen finns öppen spis i grå marmor insatt 1939. Kök modernt. Centralvärme och bad.

Lägenhetsstorlekar 1906: 1 resp 5 rum och kök.

Gård: asfalterad, underbyggd, två stora lanterniner.

Småland 23

Björngårdsgatan 3

Bostadsfastighet

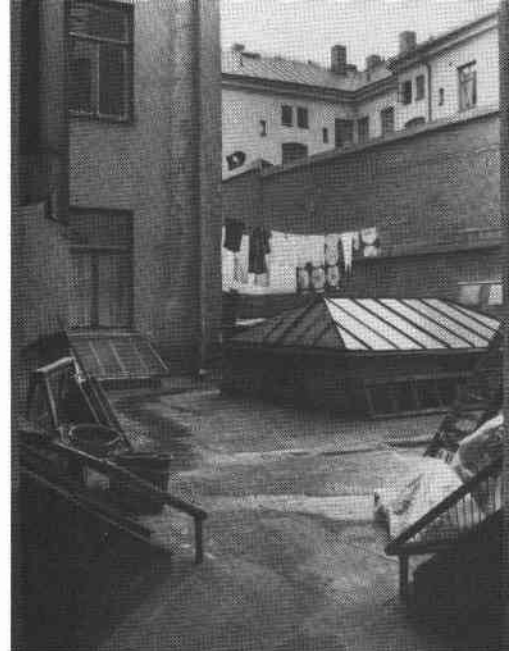
Byggnadsår 1945-46, arkitekt B Hedvall, byggherre och byggmästare AB Kasper Höglund.

Gathus, 5 vån + entresolvån. Gatufasad: gul sprutputs, bv gulbruna stengodsplattor. Gårdsfasad: gul puts.

Entré: ursprunglig, diagonalspröjsad port, golv av grå marmor, släta väggar och tak samt fanerdörrar. Hiss.

Lägenhetsstorlekar 1946: 1 rum och kokvrå - 3 rum och kök, samtliga med bad eller dusch.

Gård: överbyggd, kalkstensplattor, buskar och ett träd.

Småland 2, gård

Småland 4, gård

Utblick mot norr från tornterrassen i kv Småland 9

Foto: Göran Fredriksson 1976

Stören 19, hus II

STÖREN

Bengt Ekehjelmsgatan, t v kv Stören, i bakgrunden Nürnbergbryggeriet

Stören 3, 13

Högbergsgatan 81, Bengt Ekehjelmsgatan 6

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1896-97, arkitekt W Lundin, byggherre A H Svensson, byggmästare K Blomdahl. 1918 påbyggnad av flyglarna mot Bengt Ekehjelmsgatan med 1 vån. 1930 wc samt reparation av vinden efter eldsvåda.

Gathus, 3 vån och gårdsflyglar. Gatufasad mot Högbergsgatan: gul spritputs, slätputsad gråbeige sockel. Gårdsfasader: gul slätputs. Röda plåttak.

Entré och trapphus: ursprunglig glasad port, golv av rutlagd konststen, kalkstenstrappor. Överspikade fyllningsdörrar med profilerade foder, profilerade taklistor. I gårdsuppgången B finns även trappprälle av gjutjärn.

Besökt lägenhet bevarar ursprunglig plan och inredning såsom fyllningsdörrar, sockelpaneler, fönsterbröstpaneler, takrosetter och vita kakelugnar med reliefdekorerat krön. Kök delvis moderniserat. Wc. Elvärme. Dusch finns i källaren.

Lägenhetsstorlekar 1897: 1 resp 2 rum och kök.

Gård: asfalterad, underbyggd. Infarten från Bengt Ekehjelmsgatan är försedd med grind och kantas av f d avträdesskjul. Avträdesanläggning även mitt på gården.

Stören 15

Timmermansgatan 37

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1934-35, arkitekt och byggherre J Asplund, byggmästare J A Wester.

Gathus (hörnhaus), 6 vån. Gatu- och gårdsfasader: gul slätputs, bv grå konststen. Svart plåttak.

Entré: grått marmorgolv, väggar och tak gråmålade. Trapphus: konststenstrappor, grå marmorgolv, brungula fyllningsdörrar. Hiss och sopnedkast.

Lägenhetsstorlekar 1935: 1 resp 2 rum och kök samt enkelrum. Två badrum på varje vilplan. I bv butiker.

Gård: öppen gårdsyta mot Bengt Ekehjelmsgatan. Kalkstensplattor, grus och plantering. Mur mot gatan.

Stören 16

Högbergsgatan 85

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1935, arkitekt V Hallne, byggherre J Asplund, byggmästare J A Wester.

Gathus, 6 vån. Gatufasad: gul slätputs, bv svartgrå konststen. Gårdsfasad: gul slätputs. Svart plåttak.

Entré och trapphus: grått marmorgolv med mörkare fris, konststenstrappor. Brunmålade fyllningsdörrar. Hiss och sopnedkast.

Lägenhetsstorlekar 1935: 1 rum och kökvrå, 1 rum och kök samt två lägenheter om 2 rum och kök. Ett badrum på varje vilplan. I bv butiker.

Gård: öppen gårdsyta mot Bengt Ekehjelmogatan. Kalkstensplattor, grus och plantering. Piskställ. Mur mot gatan.

Stören 17

Högbergsgatan 83, Bengt Ekehjelmogatan 8

Bostadsfastighet

Byggnadsår 1936-38, arkitekt G Laurelius, byggherre Fastighetsföreningen Stören 17 u p a, byggmästare H Kilgren.

Gathus, 6 vån med flygel. Gatufasad: gulbrun slätputs. Gårdsfasader: gulvit slätputs. Svart plåttak.

Entré och trapphus: golv och trappor av grå marmor, släta brunådrade dörrar. Hiss och sopnedkast.

Lägenhetsstorlekar 1938: 1 rum och kökvrå, 1 resp 2 rum och kök. Tvårumslägenheterna har i regel öppen spis.

Gård: öppna gårdar mot Bengt Ekehjelmogatan med grus, kalkstensplattor och plantering.

Stören 19

Högbergsgatan 77, 79, Bengt Ekehjelmogatan 2, 4, Svedenborgsgatan 14

Industri, kontor och verkstad, någon bostad

Ingår i "Nürnbergfastigheterna".

Byggnadsår 1883-84 (hus II), osignerade ritningar, byggherre F Dölling, byggmästare R Voss. Även hus I och III är troligen tillkomna på 1800-talet, hus I betecknades år 1918 som gammal magasinsbyggnad.

Gathus II (hörnhus), 2 vån. Gatufasad: gråbrun slätputs, bv gul. Gårdsfasad: gul slätputs. Svart plåttak.

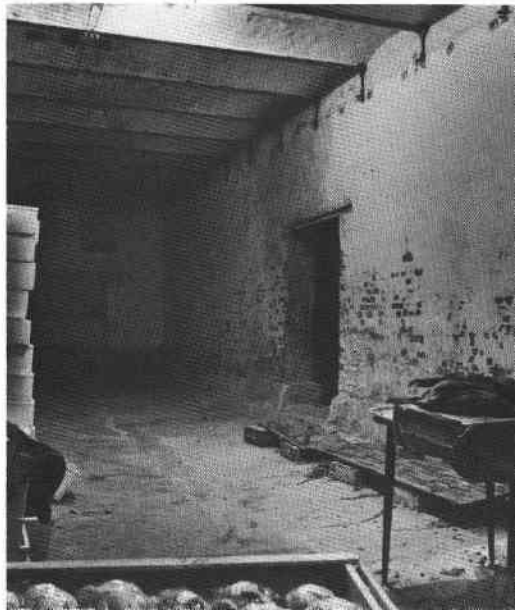
Entré: körport med storgatsten.

Besökta interiörer: i bv stort rum med välvda hjärtmurar burna av gjutjärnskolonner. Cementgolv. Används nu som fotoskola. Ångvärme.

Lägenhetsstorlekar 1884: i bv tunnbindarverkstad, 1 tr tre sammanhängande bostadsrum, 1 separat rum och 1 kök.

Gathus I, 2 vån. Gatufasad: brun slätputs, gråstenssockel. Gårdsfasad: gul slätputs. Svart plåttak.

Besökta interiörer: två långsmala utrymmen i byggnadens längdriktning med betonggolv, slammade väggar och tak välvt mellan balkar. Nyttjas av en livsmedelsfirma. 1927 fanns här lax- och köttrökeri.

Gathus III, 1 vån. Gatufasad: grå rusticerad slätputs, gråstenssockel. Gårdsfasad: slätputs resp träpanel. Snedtak med korrugerad svart plåt.

Besökta utrymmen används som snickarverkstad och kontor. Igensatt körportsvalv i ett rum.

Hus IV, skjul, 1 vån. Fasader: gul stående panel, mot gatan hög gjuten sockel. Tak av korrugerad svart plåt.

Byggnaden används av en livsmedelsfirma. Taket bäres av järnkolonner.

Gård: lagd med kullersten.

Stören 19, snickeriverkstad i hus III

Svärdet 1
Ringvägen 27-37

Ett bostadshus och en magasinsbyggnad
Byggnadsår 1864-65, osignerad ritning, byggherre först Sifvert Hoffman sedan grosshandlaren P F Hoffman. Hus III, byggnadsår 1922-25, arkitekt E Lindkvist, byggherre AB Svenska Tobaksmonopolet. Hus II, IV och V 1930-tal samt bensinstationen (VI) 1957. Hus I uppfördes ursprungligen som magasin men ändrades under byggnadsskedet till bostäder. Tobaksmonopolets magasinsbyggnader används sedan 1955 för bilverksamhet.

Gathus (I), friliggande byggnad, 2 vån + vindsvån. Fasad: rödgul slätputs. Rött tegeltak.

Entré och trapphus: ursprunglig port, golv och trappor av kalksten, släta väggar och kälrat tak. Lägenheterna är placerade längs en korridor med brädgolv. Övre vilplanet (vindspanet) har golv av rött tegel.

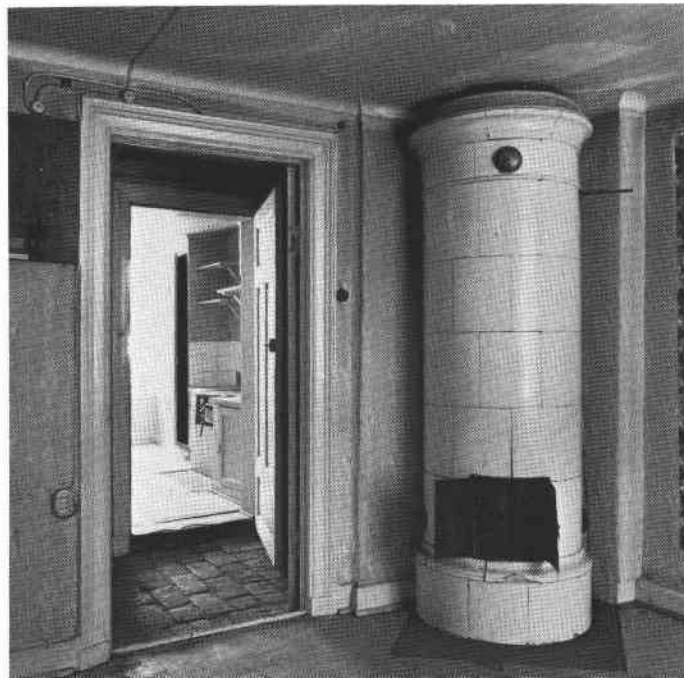
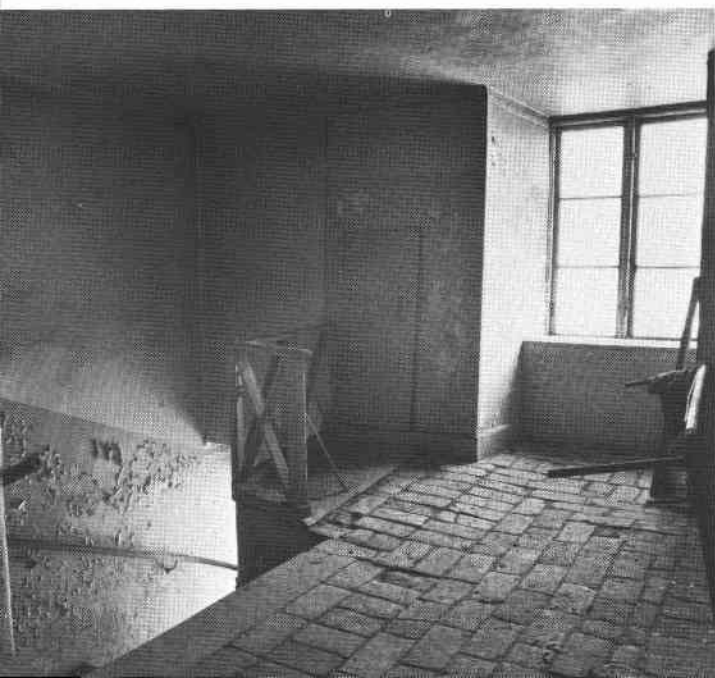
Besökta lägenheter bevarar ursprunglig plan och inredning såsom runda vita kakelugnar, i några fall ersatta av täljstenskaminer, fotlister, fyllningsdörrar och kälade tak utan lister. Köken har vedspisar, pärlspåntskåp och öppna hyllor. Elektriskt ljus finns men ej vatten, som måste hämtas i kran utvändigt vid husets gavel.

Gathus (III), friliggande byggnad i tre avdelningar, 1 vån + vindsvån. Fasad: vit resp grå slätputs. Rött tegeltak.

Magasinslängorna rymmer stora salar, någon i ursprungligt skick med träbjälklag och träpelare, någon ombyggd med pelare och bjälklag i betong för att fungera som bilverkstad.

Lägenhetsstorlekar 1865: mest 1 rum och kök samt några lägenheter om 2-3 rum och kök där det ena rummet kan avskiljas till ett enkelrum. Dessutom finns flera separata rum och separata kök.

Gård: naturtomt med plantering kring boningshuset. Några körvägar och planer asfalterade.

SÖDRA STATION

Södra Station

Fatbursgatan, Timmermansgatan 45

Södra Station, järnvägsstation

Byggnadsår 1926, arkitekt F Zettervall, byggherre Statens Järnvägar. 1936 invändiga förändringar, arkitekt B Jonsson.

Gathus (hörnhaus, friliggande byggnad), 1-3 vån. Fasader: gulgrå sprutputs, vid entrén grå kolonner. Spröjsade fönster. Grått papptak.

Denna stationsbyggnad ersatte 1926 den äldre stationsbyggnaden, som var en envåning träbyggnad, belägen längre österut intill dåvarande Södra Bantorget, nuvarande Medborgarplatsen.

Gård: byggnaden ligger i en stark sluttning, nedanför finns SJ:s spårområde och godsbangård.

Södra station, blick österut, vid horisonten Katarina kyrka

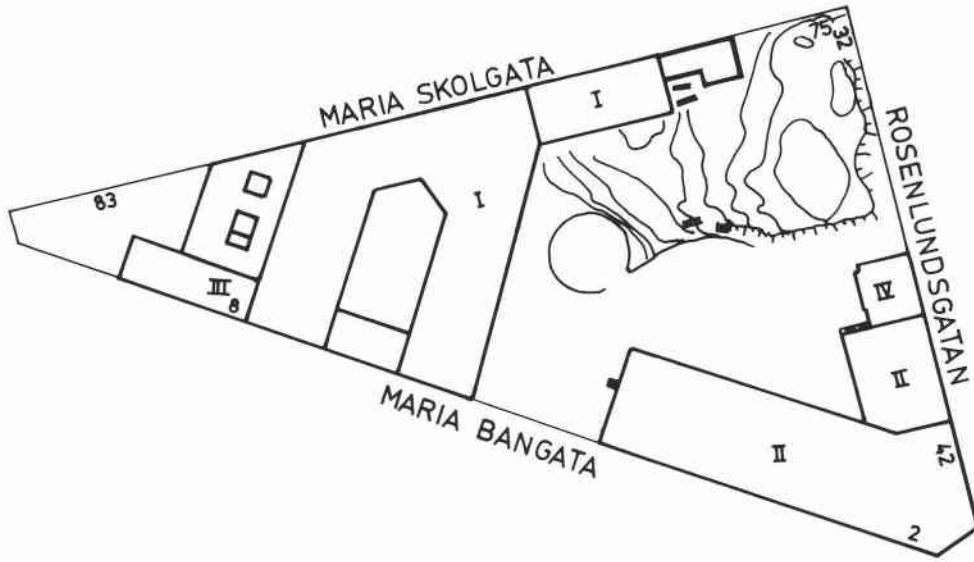
Västra delen av banområdet vid Södra Station

Foto: Bruno Ehrns 1977

Södra Stationsområdet. I bakgrunden Luth&Roséns verkstadsbyggnad från 1909.

TOBAKSMONOPOLET

Lagerbotten i hus II

Gård

Entréhall i hus I

Sal för cigarrtillverkning

Tobaksmonopolet 1

Maria Bangata 2-6, Maria Skolgata 75-83

Industrianläggning med kontorslokaler

Byggnadsår hus I 1917-22, arkitekt E Lindqvist samt för fasaderna I Tengbom, byggherre (för samtliga hus) Svenska Tobaksmonopolet, byggmästare E Lindqvist och Skånska Cement. Hus II 1924-26, arkitekt T A Bergen och S Sundahl, byggmästare AB Industribyrå. Hus III 1933-34, arkitekt I Tengbom och hus IV 1936-39, arkitekt T A Bergen. Tobaksmonopolets tillverkning upphörde 1965 och lokalerna används numera främst som kontor och lager.

Gathus I, 2-7 vån. Gatu- och gårdsfasader: grå terrassitputs. Spröjsade fönster. Tak av tegel och koppar.

Entré sker genom lasthall med lastkajer och överljus från lanterniner. Lokalen sträcker sig in under gården. Cementgolv, pelare och balkar av betong, enfärgade släta väggar. Trapphus: golv och trappor av grå kalksten, släta väggar, sänkta tak.

Interiör: i översta våningen lokal för cigarrtillverkning. Taket bärs av betongpelare och balkar. Speciellt utformade lanterniner ger överljus från norr, vilket var det bästa ljuset vid sortering av bladen för tillverkning av cigarrer. De flesta övriga utrymmen har fått kontorsinredning med sänkta tak och mellanväggar.

Gathus II, 6-7 vån. Gatu- och gårdsfasader: grå terrassitputs. Ytterst små spröjsade fönster i lagerbottnarna. Tak av tegel och koppar.

Interiör: våningarna rymmer stora öppna plan med taken burna av betongpelare. Cementgolv. Transporthissar. Tidigare lagrades här råtabak, numera används byggnaden som varuhuslager.

Gathus III, 3 vån. Gatu- och gårdsfasader: vitgrå konststensplattor. Svart plåttak.

Kontorslokaler.

Gathus IV, 3 vån. Gatu- och gårdsfasader: vitgrå konststensplattor. Svart plåttak.

Kontorslokaler.

Gård: tomten är kuperad med berg i dagen, träd, buskar och gräs. Asfalterade körvägar, körramper och gångar.

Korsningen Rosenlundsgatan - Maria Skolgata

